

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 11.10.2010
COM(2010) 570 galīgā redakcija

2008/0002 (COD)

KOMISIJAS ATZINUMS

**saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punkta
c) apakšpunktu
par Eiropas Parlamenta ierosinātajiem grozījumiem
Padomes nostājā attiecībā uz
priekšlikumu**

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI

**par jauniem pārtikas produktiem, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1331/2008 un atceļ
Regulu (EK) Nr. 258/97 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1852/2001**

KOMISIJAS ATZINUMS

saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punkta
c) apakšpunktu
par Eiropas Parlamenta ierosinātajiem grozījumiem
Padomes nostājā attiecībā uz
priekšlikumu

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI

par jauniem pārtikas produktiem, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1331/2008 un atceļ
Regulu (EK) Nr. 258/97 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1852/2001

1. IEVADS

Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punkta c) apakšpunktā paredzēts, ka Komisijai jāsniedz atzinums par grozījumiem, ko Eiropas Parlaments ierosinājis otrajā lasījumā. Turpmāk ir sniegts Komisijas atzinums par Parlamenta ierosinātajiem 104 grozījumiem.

2. PRIEKŠVĒSTURE

Datums, kurā priekšlikumu nosūtīja Parlamentam un Padomei:
2008. gada 14. janvāris.

COM(2007) 872 galīgā redakcija — 2008/0002 (COD).

Datums, kurā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja sniedza atzinumu:
2008. gada 29. maijs.

Datums, kurā Eiropas Parlaments sniedza atzinumu pirmajā lasījumā: 2009. gada
25. marts.

Datums, kurā grozīto priekšlikumu nosūtīja Parlamentam un Padomei: nav.

Datums, kurā panākta politiska vienošanās par Padomes nostāju: 2009. gada
22. jūnijs.

Datums, kurā oficiāli pieņēma Padomes nostāju: 2010. gada 11. marts.

Datums, kurā Eiropas Parlaments sniedza atzinumu otrajā lasījumā: 2010. gada
7. jūlijs.

Datums, kurā Parlamenta atzinumu nosūtīja otrajā lasījumā: 2010. gada 9. augusts.

3. PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Atļauju piešķiršana jauniem pārtikas produktiem un to lietošana ES līmenī reglamentēta kopš 1997. gada, kad tika pieņemta Padomes Regula (EK) Nr. 258/97. Regulas projekta mērķis ir atjaunināt un darīt skaidrāku regulējumu attiecībā uz atļauju piešķiršanu jauniem pārtikas produktiem un to laišanu tirgū, vienlaikus nodrošinot pārtikas nekaitīgumu, sabiedrības veselības un patērētāju interešu aizsardzību un iekšējā tirgus darbību. Ar to paredzēts atcelt Regulu (EK) Nr. 258/97 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1852/2001.

Priekšlikuma mērķis ir Savienības līmenī racionalizēt un centralizēt atļauju piešķiršanas procedūru saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1331/2008, ar ko nosaka vienotu atļauju piešķiršanas procedūru. Tajā izstrādāta īpaša atļauju piešķiršanas procedūra tradicionāliem pārtikas produktiem no trešām valstīm un precizēta jaunu pārtikas produktu definīcija, aptverot jaunās tehnoloģijas, kas ietekmē pārtiku.

Pašreizējā procedūra papildu lietojumiem tiek atcelta, un ar pieteikuma iesniedzēju saistītās atļaujas tiek aizstātas ar lēmumu par vispārēju atļauju, izņemot gadījumus, kad noteikta datu aizsardzība attiecībā uz inovatīviem pārtikas produktiem.

Priekšlikumā arī apstiprina „status quo” saistībā ar pārtikas produktiem no dzīvniekiem, kuri iegūti ar jaunām selekcijas metodēm (piemēram, ar klonēšanu), skaidri nosakot prasības par pirmstirdzniecības atļaujām, savukārt pārtikas produktus no dzīvniekiem, kuri iegūti ar tradicionālām selekcijas metodēm (piemēram, klonētu dzīvnieku pēcnācēji), neuzskata par jauniem.

4. KOMISIJAS ATZINUMS PAR EIROPAS PARLAMENTA IEROSINĀTAJĪEM GROZĪJUMIEM

4.1. Komisijas atzinuma kopsavilkums

Parlaments ir pieņēmis 104 grozījumus Padomes nostājā. Komisija pilnīgi vai daļēji var pieņemt 34 grozījumus.

Komisija pilnīgi var pieņemt 16 grozījumus (Nr. 3, 8, 12, 17, 27, 44, 56, 57, 75, 90, 91, 93, 99, 111, 114, 117) un daļēji vai jaunā formulējumā var pieņemt 18 grozījumus (Nr. 1, 16, 26, 34, 35, 45, 47, 49, 50, 52, 82, 94, 95, 96, 97, 106, 109, 110).

Komisija nevar atbalstīt 70 grozījumus (Nr. 2, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 32, 33, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 46, 51, 53, 54, 55, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 77, 78, 80, 81, 84, 85, 87, 88, 89, 92, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 113, 115, 116, 118, 120).

4.2. Komisijas pieņemtie grozījumi

4.2.1 Nanotehnoloģijas

Komisija atbalsta „inženierijas ceļā iegūtu nanomateriālu” vienotas definīcijas principu, lai precizētu, kādiem produktiem saskaņā ar regulu par jauniem pārtikas produktiem būtu vajadzīga pirmstirdzniecības atļauja (16. grozījums). Jārada

apstākļi, lai pārtikas ražotāji un dalībvalstu kontroles iestādes varētu īstenot šādu zinātniski pamatotu definīciju.

Ja pirms regulas galīgās pieņemšanas būs pieejamas jaunas zinātniskās atziņas par to, kādi elementi jāaplūko definīcijas priekšlikumā, Komisija iesniegs likumdevējiem attiecīgas izmaiņas šajā definīcijā.

Komisija piekrīt, ka „inženierijas ceļā iegūtu nanomateriālu” definīcija jāpielāgo zinātnes un tehnikas attīstībai un starptautiskajām tendencēm, izmantojot deleģētos aktus (34. un 49. grozījums).

Attiecībā uz nanomateriālu marķēšanu pārtikas produktos Komisija var pieņemt visu tādu pārtikas produktu un pārtikas produktu sastāvdaļu obligātas un sistemātiskas marķēšanas principu, kas satur nanomateriālus (75. grozījums). Šo marķēšanas prasību piemērotu sastāvdaļu sarakstam un visām pārtikas produktu sastāvdaļām, kas satur inženierijas ceļā iegūtus nanomateriālus, uz kuriem attiecas iepriekš minētā definīcija.

Komisija uzskata, ka marķēšanas prasību būtu labāk ieviest Eiropas Parlamenta un Padomes regulas priekšlikumā par tādas informācijas sniegšanu patērētājiem, kas saistīta ar pārtiku, lai nodrošinātu saskaņotu pieeju inženierijas ceļā iegūtu nanomateriālu marķēšanai visos pārtikas produktos.

4.2.2 Piesardzības princips, dzīvnieku labturība, vides aizsardzība un ētiskie aspekti

Regulas par jauniem pārtikas produktiem svarīgākais mērķis ir nodrošināt pārtikas nekaitīgumu ar sistemātisku riska novērtējumu un atļauju piešķiršanas procedūru Eiropas Savienībā, pirms tiek nodrošināta piekļuve tirgum, un preču brīva aprīte Eiropas Savienībā.

Tomēr attiecīgā gadījumā Komisija atbalsta mērķu iekļaušanu saistībā ar dzīvnieku veselības aizsardzību, dzīvnieku labturību, vides un patērētāju aizsardzību (1., 3. un 35. grozījums).

4.2.3 Tradicionāla pārtika no trešām valstīm

Komisija var piekrist prasībai, saskaņā ar kuru ir jāpierāda, ka vēsturiski 25 gadu laikā trešo valstu tradicionālo pārtikas produktu lietošana šajās valstīs bijusi nekaitīga (47. grozījums). Minētais papildina prasību iesniegt vajadzīgos datus, lai pierādītu šo pārtikas produktu nekaitīgumu.

4.2.4 Testēšana ar dzīvniekiem

Komisija piekrīt, ka pēc iespējas jāizvairās no atkārtotiem testiem ar mugurkaulniekiem. Tāpēc var paredzēt iespēju pieteikuma iesniedzējam par attiecīgu atlīdzību atsaukties uz rezultātiem, kas gūti testos ar dzīvniekiem, kurus veica iepriekšējais pieteikuma iesniedzējs, ieskaitot gadījumus, kad tikusi piešķirta datu aizsardzība. Tomēr šāda iespēja nenozīmē, ka iepriekšēja pieteikuma iesniedzēja pienākums ir vienmēr nodrošināt piekļuvi saviem datiem. Tāpēc 99. grozījumu var pieņemt, ja šo aspektu ietver jaunajā formulējumā.

4.2.5 Pielāgošana Lisabonas līgumam

Attiecībā uz „inženierijas ceļā iegūtu nanomateriālu” definīcijas pielāgošanu zinātnes un tehnikas attīstībai un starptautiskā līmenī pieņemtām definīcijām Komisija uzskata, ka „parastās likumdošanas procedūras” izmantošana, grozot definīciju, neatspoguļotu jaunākās zinātnes atziņas, tāpēc Komisija piekrīt definīcijas pārskatīšanai, izmantojot deleģētos aktus (49. grozījums).

Attiecībā uz kārtību par pilnvaru deleģēšanu Komisijai un to atcelšanu deleģēto aktu pieņemšanai un iebildumiem pret deleģētajiem aktiem Komisija var atbalstīt Eiropas Parlamenta grozījumus (109. grozījums attiecībā uz deleģēto pilnvaru termiņu, 110. grozījums attiecībā uz kārtību par deleģēto pilnvaru atcelšanu un 111. grozījums attiecībā uz kārtību par iebildumu celšanu pret deleģētiem aktiem).

4.3. Komisijas noraidītie grozījumi

4.3.1. Klonēšana

Eiropas Parlaments pieprasa izstrādāt tiesību akta priekšlikumu, ar ko aizliedz pārtikas produktus no klonētiem dzīvniekiem un to pēcnācējiem visās paaudzēs 6. mēnešos pēc šīs regulas stāšanās spēkā (5. grozījums). Turklāt Eiropas Parlaments pieprasa moratoriju šādu produktu laišanai tirgū, kamēr nav pieņemts priekšlikums (14. grozījums), un ziņojumu, kurā aplūkoti visi klonēšanas aspekti trīsarpus gados pēc regulas par jauniem pārtikas produktiem stāšanās spēkā, vajadzības gadījumā kopā ar tiesību akta priekšlikumu (113. grozījums).

Pēc plašām apspriedēm Eiropas Parlamentā un Padomē Komisija uzskata, ka regula par jauniem pārtikas produktiem nav piemērots tiesiskais satvars, lai kopumā risinātu jautājumu par klonēšanu pārtikas ražošanas nolūkos. Konkrētāk tādu produktu ražošanu un tirdzniecību, kas nav pārtikas produkti (reproduktīvais materiāls), nevar ietvert regulā par jauniem pārtikas produktiem, kas attiecas tikai un vienīgi uz pirmstirdzniecības atļauju piešķiršanu pārtikas produktiem.

Vēlākais līdz novembra vidum Komisija pieņems ziņojumu par visiem aspektiem, kas saistīti ar klonēšanas izmantošanu pārtikas ražošanā. Šis ziņojums kalpos par pamatu turpmākajām apspriedēm par šo jautājumu starp ES iestādēm. Komisija ir gatava panākt vienprātību un atbildēt iespējamajam tiesiskajam satvaram.

4.3.2. Nanotehnoloģijas

Komisija nepiekrīt Eiropas Parlamenta pieņemumam, ka vispārējo metodoloģiju pārtikas produktu riska novērtējumam nevar piemērot attiecībā uz nanomateriāliem pārtikā (6. grozījums) un ka līdz brīdim, kamēr nav izstrādātas konkrētas testēšanas metodes, pārtikas produktus, kas satur nanomateriālus, nedrīkst laist ES tirgū (120. grozījums).

Ievērojot 2010. gada 10. februāra *EFSA* atzinumu, Komisija apstiprina, ka ir jāizstrādā papildu nekaitīguma testi un kontroles rīki, tomēr metodoloģija, ko izmanto pārtikas produktu riska novērtējumam, paliek spēkā (6., 10., 13. un 23. grozījums). Tāpēc 6., 10., 13., 23. un 120. grozījumu nevar pieņemt.

Komisija apņemas atļaut tikai tādu nanomateriālus saturošu pārtikas produktu tirdzniecību, kuru nekaitīgums ir pierādīts.

4.3.3. Tradicionāla pārtika no trešām valstīm

Komisija uzskata, ka ar tradicionālu pārtiku no trešām valstīm vajadzētu apzīmēt pārtiku, ko iegūst primārā ražošanā, ieskaitot dažus apstrādātus pārtikas produktus, ja tie nav apstrādi intensīvi vai ar inovatīviem pārtikas apstrādes paņēmieniem; Komisija nepiekrīt ierobežojumam attiecībā uz „dabiskiem neinženierijas ceļā iegūtiem jauniem pārtikas produktiem” (47. grozījums, daļēji noraidīts).

Komisija ir piekritusi sistemātiskam riska novērtējumam, ko veic *EFSA*, pēc kura ES līmenī atļaujas piešķir ar īsākiem termiņiem, kā paredzēts Padomes nostājā.

Tā kā 81. grozījums tomēr attiecas uz paziņošanas procedūru saskaņā ar Komisijas sākotnējo priekšlikumu un tā atvieglotu tradicionālo pārtikas produktu tirdzniecību no trešām valstīm, neapdraudot pārtikas nekaitīgumu, Komisija uzskata, ka ir lietderīgi atkārtoti ieviest paziņošanas procedūras konceptu.

4.3.4. Datu aizsardzība

Komisija uzskata, ka jauniem pārtikas produktiem pienācīgi pamatotos gadījumos, ja tie tik tiešām ir inovatīvi produkti, kuriem ir piešķirta datu aizsardzība, varētu izsniegt atsevišķu atļauju un piešķirt ekskluzīvas tirdzniecības tiesības uz pieciem gadiem ES tirgū.

Tā kā saskaņā ar 7. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā Nr. 1331/2008, ar ko nosaka vienotu atļauju piešķiršanas procedūru attiecībā uz pārtikas piedevām, fermentiem un aromatizētājiem, piešķir tikai vispārējas atļaujas, atļauju piešķiršanas procedūra ar datu aizsardzību ir būtiska atkāpe no vispārējās atļauju piešķiršanas procedūras. Tāpēc regulā par jauniem pārtikas produktiem tā ir jāaplūko atsevišķi. Ņemot vērā iepriekšminēto, 100., 101. un 102. grozījumu nevar pieņemt.

Ja tiktu saskaņoti datu aizsardzības periodi, kas var tikt piešķirti saskaņā ar regulu par jauniem pārtikas produktiem un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1924/2006 par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem, šādu produktu laišana tirgu tiktu uzlabota.

Tā kā dati, kuri jāizvērtē saskaņā ar abām regulām, tomēr ir pilnīgi atšķirīgi, un tos pārbauda dažādas *EFSA* ekspertu grupas, datu aizsardzības periodu saskaņošanu nevar nodrošināt praksē; tāpēc 28. un 103. grozījumu nevar pieņemt.

4.3.5. Pielāgošana Lisabonas līgumam

Būtu jāpatur iespēja izvirzīt papildu kritērijus, lai precizētu 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) līdz iv) punktā iekļautās definīcijas, kuras saistītas ar jaunu pārtikas produktu apakškategoriām, un d) un e) apakšpunktā iekļautas definīcijas, kas attiecas uz tradicionāliem pārtikas produktiem no trešām valstīm. Nepaturot minēto iespēju, tas būtu iespējams tikai ar „parastās likumdošanas procedūras” palīdzību (33. grozījums). Komisija uzskata, ka noteikt šos kritērijus ir pasākums, kura mērķis ir papildināt nebūtiskus elementus regulā un kurš jāpieņem, izmantojot deleģētos aktus.

Tāpat Komisija uzskata, ka šādi pasākumi jāpieņem ar īstenošanas aktiem:

- procedūra jaunu pārtikas produktu statusa noteikšanai (4. panta 4. punkts);
- lēmums par to, vai konkrētais pārtikas veids ietilpst darbības jomā (5. pants);
- trešo valstu tradicionālas pārtikas saraksta atjaunināšana un sīki izstrādātu noteikumu pieņemšana, lai īstenotu procedūru attiecībā uz tradicionāliem pārtikas produktiem no trešām valstīm (11. panta 5. un 7. punkts); -
- īstenošanas pasākumu pieņemšana sabiedrības informēšanai (17. pants);
- Savienības saraksta atjaunināšana datu aizsardzībai, pirms beidzas datu aizsardzības piecu gadu periods (16. panta 5. punkts);
- pārejas posma pasākumu pieņemšana attiecībā uz neizskatītajiem pieprasījumiem (27. panta 2. punkts);
- atļautu jaunu pārtikas produktu Savienības saraksta atjaunināšana (28. panta 8. punkts).

Tāpēc 32., 34., 54., 55., 70., 81., 100., 101., 102., 104., 108., 115. un 118. grozījumu nevar pieņemt.

4.3.5. Citi jautājumi

Vairāki grozījumi par citiem jautājumiem (piemēram, procedūras, kuras piemēro pārtikas produkta statusa noteikšanai, atļautu jaunu pārtikas produktu ES sarakstu izstrādei, noteikumi par pārejas periodu vai Regulas Nr. 1331/2008 par vienotu atļauju piešķiršanas procedūru atjaunināšanu) neuzlabo tiesību aktu, tāpēc tie ir jānoraida.